

Sygn. akt VIII C 3234/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st.sekr.sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G.

przeciwko P. F.

o zapłatę 3.915,21 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 3234/15

UZASADNIENIE

W dniu 23 lipca 2015 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu P. F. powództwo o zapłatę kwoty 3.915,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, że pozwany w dniu 10 czerwca 2009 roku zawarł z pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o. w W. umowę o świadczenie usług. Pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, na skutek czego została ona rozwiązana z dniem 31 maja 2012 roku. W dniu 20 kwietnia 2015 roku na podstawie umowy o przelew wierzytelności, powód przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu przedmiotowej umowy. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: 2.960,24 zł z tytułu należności głównej oraz 954,97 zł z tytułu odsetek ustawowych naliczonych od dnia następnego po dacie płatności dokumentu księgowego do dnia sporządzenia pozwu. **(pozew k. 5-6)**

W dniu 12 sierpnia 2015 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 5233/15). **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 28)**

Pozwany zaskarżył powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Nie kwestionując faktu zawarcia umowy będącej podstawą żądania powoda, pozwany podniósł, że usługodawca nie wywiązał się z warunków umowy, realizując usługi niezgodnie z jej treścią. Ponadto pozwany zakwestionował dochodzone pozwem kwoty z tytułu kary za niezwrócenie sprzętu oraz za zerwanie warunków promocji głównej. **(sprzeciw k. 35-36)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał powództwo w całości. Podniósł, że pozwany nie wykazał, aby przedmiotowa umowa była nieprawidłowo wykonana przez świadczeniodawcę. W zakresie zaś nałożonej kary za niezwrócenie sprzętu oświadczył, że jej wysokość została ustalona w oparciu o postanowienia cennika. **(odpowiedź na sprzeciw k. 42-44)**

Na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2016 roku w imieniu powoda nikt się nie stawił – pełnomocnik powoda został zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości podtrzymując stanowisko wyrażone w sprzeciwie. W jego uzupełnieniu podał, że umowa została wypowiedziana przez pierwotnego wierzyciela. Ponadto zakwestionował zasadność naliczenia noty obciążeniowej oraz jej wysokość, a także podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. **(protokół rozprawy k. 60)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 czerwca 2009 roku pozwany P. F. zawarł z pierwotnym wierzycielem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług w ramach „promocji wiosennej”. W związku z zawartą umową pozwany uiścił opłatę aktywacyjną w wysokości 99 zł. Umowa została zawarta na czas oznaczony 12 miesięcy. Przy zawarciu umowy, pozwany potwierdził, że otrzymał i zapoznał się z treścią Regulaminu Świadczenia Usług przez (...), Cennikiem oraz Warunkami (...). **(dowód: kserokopia umowy o świadczenie usług k. 13, okoliczności bezsporne)**

W związku z zawartą umową pierwotny wierzyciel wystawiał na pozwanego w comiesięcznych okresach dokumenty sprzedaży.

W dniu 14 lutego 2012 roku świadczeniodawca wystawił dokument nr (...) opiewający na kwotę 366,83 zł, z terminem płatności do dnia 21 lutego 2012 roku.

W dniu 13 marca 2012 roku świadczeniodawca wystawił dokument nr (...) opiewający na kwotę 573,83 zł, z czego kwota 207 zł stanowiła bieżące rozliczenie, z terminem płatności do dnia 20 marca 2012 roku.

W dniu 17 kwietnia 2012 roku świadczeniodawca wystawił dokument nr (...) opiewający na kwotę 722,83 zł, z czego kwota 149 zł stanowiła bieżące rozliczenie, z terminem płatności do dnia 24 kwietnia 2012 roku.

Z uwagi na nieuiszczanie przez pozwanego comiesięcznych opłat usługodawca wypowiedział przedmiotową umowę.

W dniu 8 stycznia 2013 roku pierwotny wierzyciel wystawił na pozwanego notę obciążeniową nr (...) opiewającą na kwotę 1.000 zł z tytułu kary za niezwrócony sprzęt oraz na kwotę 1.237,41 zł z tytułu kary za zerwanie warunków promocji głównej. **(dowód: kopia noty obciążeniowej k. 15, kopia dokumentów sprzedaży k. 16-17, k. 18-19, k. 20-21, okoliczności bezsporne)**

W dniu 20 kwietnia 2015 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. zawarł z (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. umowę o przelew wierzytelności, m.in. wobec dłużnika P. F.. W liście wierzytelności do umowy z dnia 20 kwietnia 2015 roku zadłużenie pozwanego zostało określone na łączną kwotę 2.960,24 zł.

Pismami z dnia 3 czerwca 2015 roku powód został powiadomiony o dokonanej cesji wierzytelności oraz wezwany do zapłaty kwoty 3.884,07 zł. **(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dn. 20.04.2015 r. k. 48-51, lista wierzytelności k. 55, zawiadomienie k. 10, wezwanie do zapłaty k. 11 okoliczności bezsporne)**

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczności bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z powołanych dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawno-materialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

Podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia jest zasadny w odniesieniu do wszystkich kwot dochodzonych przedmiotowym powództwem.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku „o zmianie ustawy- kodeks cywilny - Dz. U. Nr 55, poz. 321) Sąd bada zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli zostanie zgłoszony przez stronę (jak w przedmiotowej sprawie).

Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym, a termin jego przedawnienia wynosi 2 lata, do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się bowiem odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c. w zw. z art. 751 pkt 1 k.c.).

Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W omawianej sprawie wymagalność poszczególnych należności przypadała w okresie od 21 lutego 2012 roku do 22 stycznia 2013 roku. Skoro zaś termin płatności najpóźniej wymagalnej kwoty przypadał na 22 stycznia 2013 roku, a powództwo zostało wytoczone dopiero w dniu 23 lipca 2015 roku należało uznać, że roszczenie dochodzone pozwem jest przedawnione i pozwany miał prawo uchylić się od jego zaspokojenia podnosząc taki zarzut.

Powód nie wykazał przy tym, by w świetle przepisów regulujących przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, doszło do przerwania bądź zawieszenia tego terminu. Nie wykazał także by pozwany zrzekł się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości jest ocena zarzutu przedawnienia jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia z przysługującego mu prawa użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia jako naruszającego zasady współżycia społecznego. Nie można pozwanego obciążać zaniedbaniem powoda w dochodzeniu świadczenia. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że wierzyciel mógłby dochodzić przedawnionej należności w dowolnym momencie po upływie terminu przedawnienia, powołując się na zasady współżycia społecznego, co niweczyłoby cel instytucji przedawnienia.

W konsekwencji żądanie powoda należało oddalić, wobec skutecznego podniesienia przez pozwanego zarzutu przedawnienia.

Ponadto dodać należy, że pozwany nie kwestionował faktu wypowiedzenia przez powoda umowy o świadczenie usług, ani faktu wystawienia noty obciążeniowej, o której mowa wyżej, kontestował natomiast zasadność jej wystawienia oraz wysokość. W ocenie Sądu argumenty pozwanego zasługiwały również na uwzględnienie. Do dnia zamknięcia rozprawy i ogłoszenia wyroku w niniejszej sprawie, strona powodowa nie załączyła bowiem do akt sprawy żadnego dokumentu,

z którego wynikałyby przyczyny oraz sposób naliczenia kar w opisanej wysokości przez pierwotnego wierzyciela. W szczególności do akt sprawy nie został załączony Regulamin Świadczenia Usług, stanowiący zgodnie z treścią umowy jej integralną część, który to dokument niewątpliwie określał wysokość kary umownej, tytuł z jakiego może być ona dochodzona oraz sposób jej naliczania. Wyraźnego zaznaczenia wymaga przy tym, że postanowienia Regulaminu w zakresie dotyczącym kary za niezwrócenie sprzętu, nie mogą zostać zastąpione przez postanowienia cennika złożonego w toku postępowania przez powoda, drugi z wymienionych dokumentów określa bowiem li tylko wysokość kary z powyższego tytułu, nie określa natomiast, w jakich sytuacjach ta może zostać na usługobiorcę nałożona. Powód nie załączył także warunków promocji stanowiących integralną część umowy zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem, choć to rzekome zerwanie tychże warunków było jednym z asumptów wystawienia noty obciążeniowej. I w tym przypadku niemożliwa jest zatem weryfikacja nie tylko tego, czy zachowanie pozwanego w ogóle uprawniało usługodawcę do nałożenia kary, ale także, czy ta została nałożona we właściwej wysokości. Skoro pozwany poddawał w wątpliwość samą zasadę naliczenia kwestionowanych kar, oczywistym jawi się wniosek, że powód, od samego początku reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, winien przedłożyć stosowne dokumenty, które pozwoliłyby ustalić, czy po stronie pozwanego spełnione zostały przesłanki uprawniające usługodawcę do wystawienia noty obciążeniowej, a nadto, czy kary oznaczone w treści w/w noty zostały nałożone w prawidłowej, tj. zgodnej z umową, wysokości. Jak wykazano powyżej, powinności tej powód nie sprostął. Powód poprzestał wyłącznie na załączeniu do akt sprawy noty obciążeniowej wystawionej w dniu 8 stycznia 2013 roku, jednakże tego rodzaju dokument nie może stanowić dowodu na istnienie zobowiązania pozwanego (co do zasady i wysokości), w szczególności wobec braku dokumentów źródłowych z których wynikałby sposób naliczenia kary umownej, a także stanowiska pozwanego który kwestionował zasadność i wysokość nałożonych kar. Opisana nota stanowi tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że złożono oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Natomiast materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest nikła. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

W tym miejscu przypomnienia wymaga, że zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że pozwany powinien zapłacić mu należność w opisanej wysokości wraz z odsetkami od daty wskazanej w pozwie, tj. że pozwany nie wywiązał się ze ściśle określonych obowiązków umownych. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd oddalił powództwo w całości.